

eul_wid: lcc-aa

Ἀντίπατρος ὁ Ταρσεύς · Antipater of Tarsus

Testimonies and Fragments

Μαρτυρίαι καὶ Ἀποσπάσματα

Period: Ἑλληνιστική [Hellenistic](#)
Dialect: Μικταὶ διάλεκτοι [Mixed Dialects](#)
Domain: Φιλοσοφία [Philosophy](#)
Format: Συναγωγή [Collection](#)
Affiliation: [Stoic](#)

- ¹ Strabo XIV p. 674: ἄνδρες δ' ἐξ αὐτῆς (scil. τῆς Ταρσοῦ) γεγονάσι τῶν μὲν Στωϊκῶν Ἀντίπατρός τε καὶ Ἀρχέδημος καὶ Νέστωρ, ἔτι δ' Ἀθηνόδωροι δύο etc.
- ² Galenus hist. philos. 3 (p. 600, 10 Diels). τοῦ δὲ (scil. Chrysippi) Διογένης ὁ Βαβυλώνιος ἀκροατὴς γεγονὼς Ἀντιπάτρου καθηγητῆς γέγονε. τούτου δὲ Ποσειδώνιος ἠκροᾶτο.
- ³ Cicero Tusc. disp. V 107 Iam vero exilium—quantum tandem a perpetua peregrinatione differt? in qua aetates suas philosophi nobilissimi consumpserunt, ———Zeno, Cleanthes, Chrysippus, Antipater ———qui semel egressi numquam domum reverterunt.
- ⁴ Cicero Acad. Post. lib. I apud Nonium p. 65, 11. quid Antipater digladiatur cum Carneade tot voluminibus.
- ⁵ Plutarchus de garrulitate cp. 23. ὁ μὲν γὰρ Στωϊκὸς Ἀντίπατρος, ὡς ἔοικε, μὴ δυνάμενος μηδὲ βουλόμενος ὁμόσε χωρεῖν τῷ Καρνεάδῃ μετὰ πολλοῦ ρεύματος εἰς τὴν στοὰν φερομένῳ, γράφων δὲ καὶ πληρῶν τὰ βιβλία τῶν πρὸς αὐτὸν ἀντιλογιῶν καλαμοβόας ἐπεκλήθη.
- ⁶ Strabo XIV p. 674. commemorat Antipatrum philosophum Tarso oriundum. Cf. Plut. de exilio cp. 14. Cicero Acad. II 143. quid? duo vel principes dialecticorum, Antipater et Archedemus, opiniosissimi homines, nonne multis in rebus dissentiunt. Numenius apud Euseb. XIV 8, 10 πᾶσα γοῦν Καρνεάδου διάνοια ἐνίκα καὶ οὐδεμία ἡτισοῦν ἄλλως, ἐπεὶ καὶ οἷς ἐπολέμει ἦσαν εἰπεῖν ἀδυνατώτεροι. Ἀντίπατρος γοῦν ὁ κατ' αὐτὸν γενόμενος ἔμελλε μὲν ἀγωνιᾶν τι γράφειν, πρὸς δ' οὖν τοὺς ἀπὸ Καρνεάδου καθ' ἡμέραν ἀποφερομένους λόγους οὔποτε ἐδημοσίευσεν, οὐκ ἐν ταῖς διατριβαῖς, οὐκ ἐν τοῖς περιπάτοις, οὐδὲ εἶπεν οὐδὲ ἐφθέγγετο, οὐδ' ἠκουσέ τις αὐτοῦ, φασίν, οὐδὲ γρῦ· ἀντιγραφὰς δὲ ἐπανετείνετο καὶ γωνίαν λαβὼν βιβλία κατέλιπε γράψας τοῖς ὕστερον, οὔτε νῦν δυνάμενα καὶ τότε ἦν ἀδυνατώτερα πρὸς οὕτως ἄνδρα ὑπέρμεγαν φανέντα καὶ καταδόξαντα εἶναι τοῖς τότε ἀνθρώποις, τὸν Καρνεάδην· ὅμως δὲ καίτοι καὶ τὸς ὑπὸ τῆς Στωϊκῆς φιλοτιμίας εἰς τὸ φανερόν κυκλῶν, πρὸς γε τοὺς ἑαυτοῦ ἐταίρους δι' ἀπορρήτων ὡμολόγει τε καὶ ἠλήθευε καὶ ἀπεφαίνετο ἃ κἂν ἄλλος τῶν ἐπιτυχόντων.
- ⁷ Diog. Laërt. IV 64. μαθὼν τε (scil. ὁ Καρνεάδης) Ἀντίπατρον φάρμακον πίνοντα ἀποθανεῖν, παρωρμήθη πρὸς τὸ εὐθαρσὲς τῆς ἀπαλλαγῆς καὶ φησι· δότε οὖν κάμοί. τῶν δὲ εἰπόντων· τί;

οινόμελι, εἰπεῖν. Stob. Floril. 119, 19. Καρνεάδης Ἀντιπάτρου αὐτὸν ἐξαγαγόντος γέρων ὦν δύο κύλικας ἐκέρασε, τὴν μὲν κωνείου, τὴν δὲ οἰνομέλιτος. Καὶ τὴν τοῦ κωνείου τοῖς λοιποῖς Στωϊκοῖς εἰπὼν προπίνειν, τὴν τοῦ οἰνομέλιτος ἐξέπιε, διαπαίζων τὴν σπουδὴν τῶν ἐκουσίως ἐκλειπόντων τὸν βίον.

- ⁸ Cicero de fin. I 6. Quid enim est a Chrysippo praetermissum in Stoicis? Legimus tamen Diogenem, Antipatru m.
- ⁹ Arrianus Epicteti dissert. III 2, 13. εἰ Χρῦσιππον ἀνέγνως ἢ Ἀντίπατρο ν; εἰ μὲν γὰρ καὶ Ἀρχέδημον, ἀπέχεις ἅπαντα. III 21,7. καὶ μὴν ἐγὼ ὑμῖν ἐξηγήσομαι τὰ Χρυσίππεια, ὥς οὐδεὶς τὴν λέξιν διαλύσω καθαρώτατα· προσθήσω ἄν που καὶ Ἀντιπάτρου καὶ Ἀρχεδήμου φοράν.
- ¹⁰ Arrianus Epict. dissert. II 17, 40. οὐδ' ἐγγὺς ἐσόμεθα τοῦ προκόψαι, κἂν πάσας τὰς εἰσαγωγὰς καὶ τὰς συντάξεις τὰς Χρυσίππου μετὰ τῶν Ἀντιπάτρου καὶ Ἀρχεδήμου διέλθωμεν.
- ¹¹ Ind. Stoic. Herc. col. LIII. διακηκόει κ(αὶ) διάδοχος ἐγ(έ)νετο (τῇ) Ἀντιπάτρου σχολῇς· Δάρδανος Ἀνδρομάχο(υ) Ἀθηναῖος, καὶ οὗτος(ος) .. ναί σχολ(ή)ν ...) ... ἔμμενος· Ἀπολλ(ό)δωρος(ος) Ἀθηναῖος· Δ ... Discipulos hic enumerari Antipatri inde probavit Comparetius, quod et Panaetius, qui initio Antipatri successor dicitur, et Dardanus iam col. LI commemorati sunt, ut discipuli scilicet Diogenis Babylonii.
- ¹² Ind. Stoic. Herc. col. LX. καὶ διὰ (μ)εγάλην ἔξιν ἰδιοπραγεῖν δυνάμενος, οὐκ ἔκρινεν, ἀλλ' ἂ (εἰ) (π)ροεξάγειν Ἀντιπά(τ)ρ(ω) καὶ τοῦτο ποιῶν (μέ)χρι τέλο(υ)ς ἀμελ(έ) (τῇ)τος ἐγένετο· χρόν(ω) δὲ) ὁ μὲν δ(ιὰ τ)ὸ γῆρα(ς οὐ σ)χολάζ(ων) . ατο . κ ..
- ¹³ Plutarchus vita Tib. Gracchi cp. 8. Διοφάνους τοῦ ῥήτορος καὶ Βλοσσίου τοῦ φιλοσόφου παρορμησάντων αὐτόν, ὦν ὁ μὲν— ὁ δὲ αὐτόθεν ἐξ Ἰταλίας Κυμαῖος, Ἀντιπάτρου τοῦ Ταρσεῶς γεγωνὸς ἐν ἄστει συνήθης καὶ τετιμημένος ὑπ' αὐτοῦ προσφωνήσας γραμμάτων φιλοσόφον.
- ¹⁴ Athen. V p. 186c. Ἀντίπατρος δ' ὁ φιλόσοφος συμπόσιόν ποτε συνάγων συνέταξε τοῖς ἐρχομένοις ὡς περὶ σοφισμάτων ἐροῦσιν. ibid. 186a. πολλῶν γοῦν εἰσι φιλοσόφων ἐν ἄστει σύνοδοι τῶν μὲν Διογενιστῶν, τῶν δὲ Ἀντιπατριστῶν λεγομένων, τῶν δὲ Παναιτιαστῶν.
- ¹⁵ Plutarchus de tranq. cp. 9. Ἀντίπατρος δὲ ὁ Ταρσεὺς πρὸς τῷ τελευτᾷ ὦν ἔτυχεν ἀγαθῶν ἀναλογιζόμενος οὐδὲ τὴν εὐπλοίαν παρέλιπε τὴν ἐκ Κιλικίας αὐτῷ γενομένην εἰς Ἀθήνας. vita Marii cp. 46. καὶ νῆ Δία τὸν Ταρσεᾶ λέγουσιν Ἀντίπατρον ὡσαύτως ὑπὸ τὴν τελευτὴν ἀναλογιζόμενον ὦν τύχοι μακαρίων μηδὲ τῆς εἰς Ἀθήνας οἴκοθεν εὐπλοίας ἐπιλαθέσθαι, καθάπερ φιλοχρήστου τῆς τύχης ἅπασαν δόσιν εἰς μεγάλην χάριν τιθέμενον καὶ σώζοντα τῇ μνήμῃ διὰ τέλους, ἧς οὐδὲν ἐστὶν ἀνθρώπῳ ταμειῖον ἀγαθῶν βεβαιότερον.
- ¹⁶ Diocles Magnes apud Diog. Laërt. VII 55. καὶ σῶμα δ' ἐστὶν ἡ φωνὴ κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς, ὡς φησιν Ἀρχέδημος—καὶ Διογένης καὶ Ἀντίπατρος—. πᾶν γὰρ τὸ ποιοῦν σῶμά ἐστι· ποιεῖ δὲ ἡ φωνὴ προσιοῦσα τοῖς ἀκούουσιν ἀπὸ τῶν φωνούντων.
- ¹⁷ Varro de lingua latina VI 1. In hoc (scil. libro) dicam de vocabulis temporum et earum rerum quae in agendo fiunt aut dicuntur cum tempore aliquo ut Sedetur, Ambulatur, Loquuntur; atque si qua erunt ex diverso genere adiuncta, potius cognationi verborum quam auditori calumniandi geremus morem. Huius rei auctor satis mihi Chrysippus et Antipater et illi in quibus, si non tantum acuminis, at plus litterarum, in quo est Aristophanes et Apollodorus, qui omnes verba ex verbis ita declinari scribunt, ut verba litteras alia assumant, alia mittant, alia commutent.

Diocles Magnes apud Diog. Laërt. VII 54. κριτήριον δὲ τῆς ἀληθείας φασὶ τυγχάνειν τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν, τουτέστι τὴν ἀπὸ ὑπάρχοντος, καθά φησι Χρύσιππος—καὶ Ἀντίπατρος καὶ Ἀπολλόδωρος.

- ¹⁹ Plutarchus Stoic. rep. 47, 12. καὶ μὴν ἔν γε τοῖς πρὸς τοὺς Ἀκαδημαῖκους ἀγῶσιν ὁ πλεῖστος αὐτῷ τε Χρυσίππῳ καὶ Ἀντιπάτρῳ πόνος γέγονε περὶ τοῦ μήτε πράττειν μήτε ὀρμᾶν ἀσυγκαταθέτως, ἀλλὰ πλάσματα λέγειν καὶ κενὰς ὑποθέσεις τοὺς ἀξιούντας οἰκείας φαντασίας γενομένης εὐθὺς ὀρμᾶν μὴ εἴξαντας μηδὲ συγκατατιθεμένους.
- ²⁰ Cicero Acad. Pr. II 17. Sed quod nos facere nunc ingredimur, ut contra Academicos disseramus, id quidam e philosophis, et ii quidem non mediocres, faciundum omnino non putabant; nec vero esse ullam rationem disputare cum iis, qui nihil probarent; Antipatrumque Stoicum, qui multus in eo fuisset, reprehendebant nec definiri aiebant necesse esse, quid esset cognitio aut perceptio aut, si verbum e verbo volumus, eomprehensio, quam κατάληψιν illi vocant; eosque qui persuadere vellent esse aliquid, quod comprehendi et percipi posset, inscianter facere dicebant etc.
- ²¹ Cicero Acad. Pr. II 9, 28. Ex hoc illud est natum quod postulabat Hortensius, ut id ipsum saltem perceptum a sapiente diceretis, nihil posse percipi. Sed Antipatro hoc idem postulanti, cum diceret, ei qui affirmaret nihil posse percipi, unum tamen illud dicere percipi posse consentaneum esse, ut alia non possent, Carneades acutius resistebat. ibid. 34, 109. Et tamen illud usitatum et saepe repudiatum refert, non ut Antipater, sed ut Antipater pressius. Nam Antipatrum reprehensum, quod diceret, consentaneum esse ei, qui affirmaret, nihil posse comprehendi, id ipsum saltem dicere posse comprehendi, quod ipsi Antiocho pingue videbatur et sibi ipsum contrarium.
- ²² Diocles Magnes apud Diog. Laërt. VII 57. τοῦ δὲ λόγου ἐστὶ μέρη πέντε— — ὄνομα, προσηγορία, ῥῆμα, σύνδεσμος, ἄρθρον· ὁ δὲ Ἀντίπατρος καὶ τὴν μεσότητά τιθῆσιν ἐν τοῖς περὶ λέξεως καὶ τῶν λεγομένων ν.
- ²³ Diocles Magnes apud Diog. Laërt. VII 60. ὅρος δὲ ἐστίν, ὥς φησιν Ἀντίπατρος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὅρων λόγος κατὰ ἀνάλυσιν ἀπαρτιζόντως ἐκφερόμενος— — ὑπογραφή δὲ ἐστὶ λόγος τυπωδῶς εἰσάγων εἰς τὰ πράγματα ἢ λόγος ἀπλούστερον τὴν τοῦ ὅρου δύναμιν προενηνεγμένος.
- ²⁴ Alexander in Aristot. Top. p. 42, 27. οἱ δὲ λέγοντες ὅρον εἶναι λόγον κατὰ ἀνάλυσιν ἀπαρτιζόντως ἐκφερόμενον, ἀνάλυσιν μὲν λέγοντες τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ ὀριστοῦ [καὶ] κεφαλαιώδη, ἀπαρτιζόντως δὲ τὸ μήτε ὑπερβάλλειν μήτε ἐνδεῖν, οὐδὲν ἂν λέγοιεν τὸν ὅρον διαφέρειν τῆς τοῦ ἰδίου ἀποδόσεως.
- ²⁵ Cicero Acad. Pr. II 143. In hoc ipso, quod in elementis dialectici docent, quo modo iudicare oporteat, verum falsumne sit, si quid ita conexum est, ut hoc „si dies est, lucet“, quanta contentio est! Aliter Diodoro, aliter Philoni, Chrysippo aliter placet. Quid? cum Cleanthe, doctore suo, quam multis rebus Chrysippus dissidet? quid? duo vel principes dialecticorum, Antipater et Archidemus, opiniosissimi homines, nonne multis in rebus dissentiunt?
- ²⁶ Alexander in Aristot. Topica p. 8, 16 Wal. οὗς γὰρ οἱ περὶ Ἀντίπατρον μονολημμάτων συλλογισμοὺς λέγουσιν, οὐκ εἰσὶ συλλογισμοί, ἀλλ' ἐνδεῶς ἐρωτῶνται, ὥς οἱ τοιοῦτοι „ἡμέρα ἐστὶ, φῶς ἄρα ἐστίν.“ „ἀναπνεῖς, ζῆς ἄρα.“ [Apuleius] περὶ ἐρμηνείας 272 (p. 9, 6 Goldb.). ex una acceptione non fit collectio, licet Antipatro Stoico contra omnium sententiam videatur plena conclusio esse: „Vides: vivis igitur“.

Alexander in Aristot. Anal. pr. p. 17, 11 Wal. οὐ γάρ εἰσι συλλογισμοὶ οἱ λεγόμενοι ὑπὸ τῶν νεωτέρων μονολήμματοι. 18. οἱ δὲ λεγόμενοι μονολήμματοι δοκοῦσιν εἶναί ποτε συλλογισμοὶ τῷ τὴν ἑτέραν πρότασιν διὰ τὸ εἶναι γνώριμον τοὺς ἀκούοντας προστιθέναι. τὸ γὰρ „ἀναπνεῖς, ζῆς ἄρα“ δοκεῖ συλλογισμὸς εἶναι, ὅτι παρ’ αὐτοῦ προστίθῃσιν ὁ ἀκούσας τὴν ἑτέραν πρότασιν οὕσαν γνώριμον, τὴν „πᾶς ὁ ἀναπνέων ζῆ.“

- 28 Sextus hypotyp. II 167. εἰ δὲ οὐκ ἄρ᾽ ἐσκεῖται τισὶ λόγους μονολημμάτων εἶναι, οὐκ εἰσὶν ἀξιопιστότεροι Ἀντιπάτρου υἱοῦ, ὃς οὐδὲ τοὺς τοιοῦτους λόγους ἀποδοκιμάζει. idem adv. math. VIII 443. Ἀντίπατρος γάρ, τῶν ἐν τῇ Στωϊκῇ αἰρέσει ἐπιφανεστάτων ἀνδρῶν, ἔφη δύνασθαι καὶ μονολημμάτων λόγους συνίστασθαι.
- 29 Arrianus Epict. dissert. II 19, 9. (aliis qui περὶ δυνατῶν et περὶ τοῦ κυριεύοντος scripserunt, enumeratis) γέγραφε δὲ καὶ Ἀντίπατρος, οὐ μόνον δ’ ἐν τοῖς περὶ δυνατῶν, ἀλλὰ καὶ κατ’ ἰδίαν ἐν τοῖς περὶ τοῦ κυριεύοντος ς.
- 30 Arrianus Epictet. dissert. II 19, 2. λοιπὸν ὁ μὲν τις ταῦτα τηρήσει τῶν δεῖν, ὅτι ἔστι τέ τι δυνατόν, ὃ οὐτ’ ἔστιν ἀληθὲς οὐτ’ ἔσται, καὶ δυνατῷ ἀδύνατον οὐκ ἀκολουθεῖ· οὐ πᾶν δὲ παρεληλυθὸς ἀληθὲς ἀναγκαῖόν ἐστι, καθάπερ οἱ περὶ Κλεάνθην φέρεσθαι δοκοῦσιν, οἷς ἐπὶ πολὺ συνηγόρησεν Ἀντίπατρος ς.
- 31 Galenus de Hippocr. et Plat. deor. II 3. p. 182 Mü. νυνὶ δὲ πῶς μὲν οἱ διὰ δύο τροπικῶν ἢ τριῶν ἀναλύονται συλλογισμοὶ καὶ πῶς οἱ ἀδιαφόρως περαίνοντες ἢ τινες ἄλλοι τοιοῦτοι, τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ θέματι προσχρώμενοι, πολλοῖς ἔστι συντυχεῖν ἀκριβῶς ἡσκημένοις, ὥσπερ ἀμέλει καὶ ἐπ’ ἄλλοις, ὅσοις διὰ τοῦ τρίτου θέματος ἢ τετάρτου συλλογισμοὺς ἀναλύουσι· καίτοι τούτων τοὺς πλείστους ἔνεστιν ἑτέρως ἀναλύειν συντομώτερον, ὥς Ἀντίπατρος ἔγραψεν.
- 32 Diog. Laërt. VII 150. σῶμα δέ ἐστι κατ’ αὐτοῦς ἡ οὐσία καὶ πεπερασμένη, καθά φησιν Ἀντίπατρος ἐν δευτέρῳ περὶ οὐσίας.
- 33 Plutarchus de Stoic. repugn. cp. 38. Ἀντίπατρος ὁ Ταρσεὺς ἐν τῷ περὶ θεῶν γράφει ταῦτα κατὰ λέξιν Πρὸ δὲ τοῦ σύμπαντος λόγου τὴν ἐνάργειαν, ἣν ἔχομεν περὶ θεοῦ, διὰ βραχέων ἐπιλογιούμεθα· θεὸν τοῖνον νοοῦμεν ζῶον μακάριον καὶ ἄφθαρτον καὶ εὐποιοητικὸν ἀνθρώπων.“ εἶτα τούτων ἕκαστον ἀφηγούμενος, φησὶν οὕτω „καὶ μὴν ἀφθάρτους αὐτοὺς ἡγοῦνται πάντες.“
- 34 Plutarchus de Stoic. repugn. cp. 38 p. 1052b. τούτοις ἔτι βούλομαι παραβαλεῖν μικρὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀντιπάτρου λεγομένων· „ὅσοι δὲ περιαιροῦνται τὸ εὐποιοητικὸν ἐκ τῶν θεῶν, ἀπὸ μέρους προσβάλλουσι τῇ τούτων προλήψει· κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ οἱ νομίζοντες αὐτοὺς γενέσεώς τε καὶ φθορᾶς κοινωνεῖν.“
- 35 Aëtii plac. philos. I 27, 6 (p. 322b Diels). Ἀντίπατρος ὁ Στωϊκὸς θεὸν ἀπεφαίνετο τὴν εἰμαρμένην.
- 36 Macrobius I 17, 36. Apollinis Lycii plures accipimus cognominis causas. Antipater Stoicus Lycium Apollinem nuncupatum scribit ἀπὸ τοῦ λευκαίνεσθαι πάντα φωτίζοντος ἡλίου.
- 37 Cicero de divin. I 6. Quem (scil. Chrysippum) subsequens unum librum (scil. περὶ μαντικῆς) Babylonius Diogenes edidit, eius auditor, duo Antipater.
- 38 Cicero de divin. I 123. Per multa collecta sunt ab Antipatre, quae mirabiliter a Socrate divina sunt; quae praetermittam. — 124. Illud tamen eius philosophi magnificum ac paene divinum, quod, cum impiis sententiis damnatus esset, aequissimo animo se dixit mori; neque enim domo egredienti neque illud suggestum, in quo causam dixerat, ascendenti signum sibi ullum, quod consuesset, a deo quasi mali alicuius impendentis datum.

- ³⁹ Cicero de divin. II 35. Pudet me non tui quidem, cuius etiam memoriam admiror, sed Chrysippi, Antipatr i, Posidonii, qui idem istuc quidem dicunt, quod est dictum a te, ad hostiam deligendam ducem esse vim quandam sentientem atque divinam, quae toto confusa mundo sit. Illud vero multo etiam melius, quod et a te usurpatum est et dicitur ab illis: quum immolare quispiam velit, tum fieri extorum mutationem, ut aut absit aliquid aut supersit: deorum enim numini parere omnia.
- ⁴⁰ Cicero de divin. I 84. Hac ratione et Chrysippus et Diogenes et Antipater utitur.
- ⁴¹ Cicero de divin. I 39. veniamus ad somnia: de quibus disputans Chrysippus multis et minutis somniis colligendis facit idem quod Antipater, ea conquirens quae Antiphontis interpretatione explicata declarant illa quidem acumen interpretis: sed exemplis grandioribus decuit uti.
- ⁴² Cicero de divin. II 144. Quid? ipsorum interpretum coniecturae nonne magis ingenia declarant eorum, quam vim consensumque naturae? Cursor ad Olympia proficisci cogitans visus est in somnis curru quadrigarum vehi. Mane ad coniectorem. At ille: vinctus, inquit. Id enim celeritas significat et vis equorum. Post idem ad Antiphontem. Is autem: vincere, inquit, necesse est. An non intelligis, quattuor ante te cucurrisses? Ecce alius cursor (atque horum somniorum et talium plenus est Chrysippi liber, plenus Antipater i) sed ad cursorem redeo etc.
- ⁴³ Diog. Laërt. VII 140. ἓνα τὸν κόσμον εἶναι καὶ τοῦτον πεπερασμένον, σχῆμα ἔχοντα σφαιροειδές· πρὸς γὰρ τὴν κίνησιν ἀρμοδιώτατον τὸ τοιοῦτον, καθά φησι Ποσειδώνιος—καὶ οἱ περὶ Ἀντίπατρον ἐν τοῖς περὶ κόσμου.
- ⁴⁴ Diog. Laërt. VII 148. οὐσίαν δὲ θεοῦ Ζήνων μὲν φησι τὸν ὅλον κόσμον καὶ τὸν οὐρανόν, ὁμοίως δὲ καὶ Χρύσιππος—. καὶ Ἀντίπατρος ἐν ἑβδόμῳ περὶ κόσμου ἀεροειδῆ φησιν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν.
- ⁴⁵ Diog. Laërt. VII 142. περὶ δὴ οὖν τῆς γενέσεως καὶ τῆς φθορᾶς τοῦ κόσμου φησὶ Ζήνων— καὶ Ἀντίπατρος ἐν τῷ δεκάτῳ περὶ κόσμου.
- ⁴⁶ Macrobius I 17, 57. haec est autem de nece draconis ratio naturalis, ut scribit Antipater Stoicu s. nam terrae adhuc umidae exhalatio meando in supera volubili impetu atque inde sese, postquam calefacta est, instar serpentis mortiferi in infera revolvendo corrumpere omnia vi putredinis, quae non nisi ex calore et umore generatur, ipsumque solem densitate caliginis obtegendo videbatur quodam modo lumen eius eximere: sed divino fervore radiorum tandem velut sagittis incidentibus extenuata exsiccata enecta interempti draconis ab Apolline fabulam fecit.
- ⁴⁷ Plutarchus de sollert. anim. cp. 4. ὄνοις δὲ καὶ προβάτοις Ἀντίπατρος ἐγκαλῶν ὀλιγωρίαν καθαριότητος, οὐκ οἶδα πῶς παρήλθε τὰς λύγγας καὶ τὰς χελιδόνας etc.
- ⁴⁸ Plutarchus Aetia physica 38 (ex versione Gyberti Longolii). Cur lupae certo anni tempore omnes intra duodecim dies pariunt? Antipater in libro de Animalibus partum lupos proicere adserit, quum glandiferae arbores florem abiciunt, quo gustato uteri illarum reserantur; quum eius copia non est, partum in ipso corpore emori nec in lucem venire posse. propterea regiones illas a lupis non vastari, quae glandium quercuumque feraces non sunt.
- ⁴⁹ Diog. Laërt. VII 157. Ζήνων δὲ ὁ Κιτιεύς καὶ Ἀντίπατρος ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς —πνεῦμα ἔνθερμον εἶναι τὴν ψυχὴν· τοῦτῳ γὰρ ἡμᾶς εἶναι ἐμπνόους καὶ ὑπὸ τούτου κινεῖσθαι.
- ⁵⁰ Scholia in Hom. Iliad. L 115. ἀπαλόν τέ σφ' ἦτορ ἀπηύρα: οὕτως Ἀριστοτέλης καὶ Ἀντίπατρος ὁ ἱατρὸς συναύξεσθαι φασὶ τῷ σώματι τὴν ψυχὴν καὶ συμμειοῦσθαι πάλιν. τοῦτο ἐκίνησε τοὺς

Στωϊκοὺς καὶ Ἀντίπατρον ἐν τῷ περὶ ψυχῆς δευτέρῳ λέγειν ὅτι συναύξεται τῷ σώματι ἡ ψυχὴ καὶ πάλιν συμμειοῦται.

- 51 Diog. Laërt. VII 84. τὸ δὲ ἠθικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας διαιροῦσιν (*ipsam partitionem vide Chrys. fr. eth. i*) καὶ οὕτω δ' ὑποδιαίρουσιν οἱ περὶ Χρύσιππον—καὶ Ἀντίπατρον etc.
- 52 Stobaeus ecl. II 83, 10. πάντα δὲ τὰ κατὰ φύσιν ἀξίαν ἔχειν καὶ πάντα τὰ παρὰ φύσιν ἀπαξίαν. τὴν δὲ ἀξίαν λέγεσθαι τριχῶς, τὴν τε δόσιν καὶ τιμὴν καθ' αὐτὸ καὶ τὴν ἀμοιβὴν τοῦ δοκιμαστοῦ· καὶ τὴν τρίτην, ἣν ὁ Ἀντίπατρος ἐκλεκτικὴν προσαγορεύει, καθ' ἣν διδόντων τῶν πραγμάτων τάδε τινὰ μᾶλλον ἀντὶ τῶνδε αἰρούμεθα, οἷον ὑγίειαν ἀντὶ νόσου καὶ ζωὴν ἀντὶ θανάτου καὶ πλοῦτον ἀντὶ πενίας. κατὰ τὸ ἀνάλογον δὲ καὶ τὴν ἀπαξίαν τριχῶς φασὶ λέγεσθαι, ἀντιτιθεμένων τῶν σημαινομένων τοῖς ἐπὶ τῆς πρώτης ἀξίας εἰρημένοις.
- 53 Seneca epist. ad Lucil. 92, 5. Quidam tamen augeri summum bonum iudicant, quia parum plenum sit fortuitis repugnantibus. Antipater quoque inter magnos sectae huius auctores aliquid se tribuere dicit externis, sed exiguum admodum. vides autem quale sit, sole te non esse contentum, nisi aliquis igniculus adluxerit?
- 54 Seneca epist. ad Lucil. 87, 38. „Ex malis bonum non fit. ex multis paupertatibus divitiae fiunt: ergo divitiae bonum non sunt.“ Hanc interrogationem nostri non agnoscunt: Peripatetici et fingunt illam et solvunt. ait autem Posidonius hoc sophisma, per omnes dialecticorum scholas iactatum, sic ab Antipatro refelli: „Paupertas non per positionem dicitur, sed per detractationem (vel ut antiqui dixerunt per orbationem. Graeci κατὰ στέρησιν dicunt). non quod habeat dicitur, sed quod non habeat. itaque ex multis inanibus nihil impleri potest: divitias multae res faciunt, non multae inopiae. Aliter, inquit, quam debes, paupertatem intellegis. paupertas enim est non quae pauca possidet, sed quae multa non possidet: ita non ab eo dicitur, quod habet, sed ab eo, quodo ei deest.“ Facilius quod volo exprimerem, si latinum verbum esset, quo ἀνυπαρξία significa[re]tur. hanc paupertati Antipater adsignat.
- 55 Cicero de finibus III 57. Qui autem post eos fuerunt (scil. post Chrysippum et Diogenem) cum Carneadem sustinere non possent, hanc quam dixi bonam famam ipsam propter se praepositam et sumendam esse dixerunt, esseque hominis ingenui et liberaliter educati velle bene audire a parentibus, a propinquis, a bonis etiam viris, idque propter rem ipsam, non propter usum, dicuntque ut liberis consultum velimus, etiam si postumi futuri sint, propter ipsos, sic futurae post mortem famae tamen esse propter rem, etiam detracto usu, consulendum.
- 56 Clemens Alex. Stromat. V 14 p. 254 Sylb., V. II p. 705 Pott. Ἀντίπατρος μὲν οὖν ὁ Στωϊκὸς τρία συγγραψάμενος βιβλία περὶ τοῦ „ὅτι κατὰ Πλάτωνα μόνον τὸ καλὸν ἀγαθόν“, ἀποδείκνυσιν ὅτι καὶ κατ' αὐτὸν αὐτάρκης ἡ ἀρετὴ πρὸς εὐδαιμονίαν· καὶ ἄλλα πλείω παρατίθεται δόγματα σύμφωνα τοῖς Στωϊκοῖς.
- 57 Stobaeus ecl. II 75, 11 W. τὸ δὲ τέλος ὁ μὲν Ζήνων οὕτως ἀπέδωκε „τὸ ὁμολογουμένως ζῆν“—οἱ δὲ μετὰ τοῦτον προσδιαρθροῦντες οὕτως ἐξέφερον— — Ἀντίπατρος δὲ „ζῆν ἐκλεγόμενους μὲν τὰ κατὰ φύσιν, ἀπεκλεγόμενους δὲ τὰ παρὰ φύσιν“. πολλάκις δὲ καὶ οὕτως ἀπεδίδου „πᾶν τὸ καθ' αὐτὸν ποιεῖν διηνεκῶς καὶ ἀπαραβάτως πρὸς τὸ τυγχάνειν τῶν προηγουμένων κατὰ φύσιν.“
- 58 Clemens Alex. Stromat. II 21 p. 179 Sylb., V. II p. 497 Pott. ὁ τε Ἀντίπατρος, ὁ τούτου (scil. Diogenis, cuius antecessit definitio) γνώριμος, τὸ τέλος κεῖσθαι ἐν τῷ διηνεκῶς καὶ ἀπαραβάτως ἐκλέγεσθαι μὲν τὰ κατὰ φύσιν, ἀπεκλέγεσθαι δὲ τὰ παρὰ φύσιν ὑπολαμβάνει.
- 59

Plutarchus de comm. not. cp. 27 οὐσίαν τάγαθοῦ τίθενται τὴν εὐλόγιστον ἐκλογὴν τῶν κατὰ φύσιν· ἐκλογὴ δὲ οὐκ ἔστιν εὐλόγιστος ἢ μὴ πρὸς τι γενομένη τέλος. —τί οὖν τοῦτο ἔστιν; οὐδὲν ἄλλο, φασίν, ἢ τὸ εὐλογιστεῖν ἐν ταῖς τῶν κατὰ φύσιν ἐκλογαῖς. —τὴν εὐλόγιστον ἐκλογὴν ἀγαθῶν ἔδει καὶ ὠφελίμων καὶ συνεργῶν πρὸς τὸ τέλος ἐκλογὴν εἶναι· τὸ γὰρ ἐκλέγεσθαι τὰ μῆτε συμφέροντα μῆτε τίμια μῆτε ὅλως αἰρετά, πῶς εὐλόγιστόν ἐστιν; ἔστω γάρ, ὥς αὐτοὶ λέγουσιν, εὐλόγιστος ἐκλογὴ τῶν ἀξίαν ἔχόντων πρὸς τὸ εὐδαιμονεῖν. ὅρα τοίνυν ὥς εἰς πάγκαλόν τι καὶ σεμνὸν αὐτοῖς ὁ λόγος ἐξήκει κεφάλαιον. ἔστι γάρ, ὥς ἔοικε, τέλος κατ’ αὐτοὺς τὸ εὐλογιστεῖν ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν ἀξίαν ἔχόντων πρὸς τὸ εὐλογιστεῖν. —ἄλλην γὰρ οὐσίαν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τῆς εὐδαιμονίας οὔτε ἔχειν φασίν οὔτε νοεῖν οἱ ἄνδρες ἢ τὴν πολυτίμητον εὐλογιστίαν ταύτην περὶ τὰς ἐκλογὰς τῶν ἀξίαν ἔχόντων. ἀλλὰ τοῦτο μὲν εἰσὶν οἱ πρὸς Ἀντίπατρον οἰόμενοι λέγεσθαι, μὴ πρὸς τὴν αἵρεσιν· ἐκεῖνον γὰρ ὑπὸ Καρνεάδου πιεζόμενον εἰς ταύτας καταλύεσθαι τὰς εὐρεσιλογίας.

- ⁶⁰ Diog. Laërt. VII 92. Παναίτιος μὲν οὖν δύο φησὶν ἀρετάς —τέτταρας δὲ οἱ περὶ Ποσειδώνιον καὶ πλείονας οἱ περὶ Κλεάνθην καὶ Χρύσιππον καὶ Ἀντίπατρο ν.
- ⁶¹ Cicero de off. III 50. sed incidunt—saepe causae, quum repugnare utilitas honestati videatur, ut animadvertendum sit repugnetne plane an possit cum honestate coniungi. 51. In huiusmodi causis aliud Diogeni Babylonio videri solet, magno et gravi Stoico, aliud Antipatros, discipulo eius, homini acutissimo. Antipatro omnia patefacienda, ut nequid omnino, quod venditor norit, emptor ignoret. ——— 52. Exoritur Antipatri ratio ex altera parte: „Quid ais? Tuquum hominibus consulere debeas et servire humanae societati eaque lege natus sis et ea habeas principia naturae, quibus parere et quae sequi debeas, ut utilitas tua communis sit utilitas vicissimque communis utilitas tua sit, celabis homines, quid iis adsit commoditatis et copiae?“——— 54. „Quid est enim aliud, erranti viam non monstrare—quod Athenis exsecrationibus publicis sanctum est—si hoc non est, emptorem pati ruere et per errorem in maximam fraudem incurrere? Plus etiam est, quam viam non monstrare: nam est scientem in errorem alterum inducere.“
- ⁶² Stobaeus Florileg. LXX, 13. Ἀντιπάτρου ἐκ τοῦ περὶ γυναικὸς συμβιώσεως. Πρῶτον μὲν χρὴ τὴν μνηστείαν μὴ εἰκῇ ποιήσασθαι ἀλλὰ πάννυ πεφροντισμένως, μὴδ’ εἰς πλοῦτον μὴδ’ εἰς ὀγκοῦσαν εὐγένειαν μὴδὲ εἰς ἄλλην χάσμην μηδεμίαν ἀποβλέπειν, μὴδὲ μὰ Δία εἰς κάλλος· καὶ γὰρ τοῦτο ὥς ἐπὶ πάντῳ ὄγκον καὶ δεσποτικὸν ἦθος περιποιεῖ· ἀλλὰ πρῶτα μὲν τὸ τοῦ γονέως ἐξετάζειν ἦθος καὶ τρόπον, εἰ πολιτικὸς καὶ ἄφορτος <καὶ> εὐγνώμων, ἔτι δὲ σώφρων καὶ δίκαιος, ἐπὶ δὲ τούτοις ἀκενόσπουδος καὶ <κατ’> ἵχνος καὶ τὰ ἄλλα <ἃ> περὶ τοῦ ποίους τινὰς φίλους κτᾶσθαι δεῖ παραγγέλλεται. ἔπειτα καὶ τὴν μητέρα, ἢ <ἢ> γαμῆσθαι μέλλουσα συντρέφεται καὶ τὸν ταύτης τρόπον κατὰ τὸ πλεῖστον ἀποπλάττεται. μετὰ ταῦτα εἰ ἀκολούθως τῷ ἑαυτῶν τρόπῳ ἦχασιν τὴν θυγατέρα καὶ μὴ ἡττημένοι εἰσὶν καὶ ἀποκεκλικότες ἀπὸ τοῦ συμφέροντος διὰ τὴν ἄγαν φιλοστοργίαν· καὶ τοῦτο ποικίλως ἐξητακέναι καὶ διὰ δούλων καὶ <δι’> ἐλευθέρων τῶν τε ἔνδοθεν καὶ τῶν ἔξωθεν καὶ διὰ γειτόνων καὶ τῶν ἄλλων εἰσιόντων εἶσω διὰ φίλων ἐπιπλοκάς ἐστιατικὰς ἢ ἄλλως, μαγείρων ἢ δημιουργῶν ἢ ἀκεστριῶν ἢ τῶν ἄλλων τεχνιτῶν καὶ τεχνιτῶν. καὶ λίαν γὰρ προχειρότερον τοὺς τοιοῦτους εἰσάγουσιν καὶ ὑπὲρ τὴν ἀξίαν μεγάλα πράγματα καὶ πίστιν ἐγχειρίζουσιν.
- ⁶³ Stobaeus Florileg. LXVII 25. Ἀντιπάτρου ἐκ τοῦ περὶ Γάμο υ. Ὁ εὐγενὴς καὶ εὐψυχος νέος, ἔτι δ’ ἡμέρος καὶ πολιτικός, θεωρῶν διότι τέλειος οἶκος καὶ βίος οὐκ ἄλλως δύναται γενέσθαι ἢ μετὰ γυναικὸς καὶ τέκνων· ἀτελὴς γὰρ οἶκος α, ὥσπερ πόλις, οὐχ ἢ ἐκ γυναικῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἢ ἐκ ψιλῶν ἀνδρῶν· ὃν τρόπον τε ποίμνη ἐπιγονὴν μὴ ἔχουσα οὐ καλὴ οὐδὲ βουκόλιον εὐθηνοῦν, πολὺ μᾶλλον οὐδὲ πόλις οὐδ’ οἰκία· ταῦτά τε δὴ κατανενοηκῶς ὁ εὐγενὴς καὶ ὥς φύσει

πολιτικὸν γενόμενον συναύξειν τὴν πατρίδα δεῖ· (καὶ γὰρ οὐκ ἂν ἄλλως δύναιντο αἱ πόλεις σῶζεσθαι, εἰ μὴ οἱ βέλτιστοι ταῖς φύσεσι τῶν πολιτῶν [ἢ] τῶν γενναίων παῖδες, τῶν πατέρων καθαπερὶ φύλλων καλοῦ δένδρου ἀπομαραιομένων καὶ ἀπορρέοντων, οὗτοι καθ' ὥραν γαμοῖεν, καθαπερεὶ τινὰς γενναίους βλαστοὺς διαδόχους τῇ πατρίδι καταλιπόντες, καὶ θάλλειν αὐτὴν ἀεὶ ποιοῖεν καὶ τὴν ἀκμὴν ἀΐδιον φυλάττειν καὶ ὅσον ἐφ' ἑαυτοῖς μηδέποτε εὐεπίθετον τοῖς ἐχθροῖς, στοχαζόμενοι τοῦ καὶ ζῶντες καὶ μεταλλάξαντες ἀμύνειν τῇ πατρίδι καὶ βοηθεῖν) τῶν ἀναγκαιοτάτων καὶ πρώτων καθηκόντων νομίζουσι τὸ συγκραθῆναι εἰς γάμον, πᾶν μὲν τὸ τῇ φύσει ἐπιβάλλον σπεύδοντες ἐπιτελεῖν, πολὺ δὲ μάλιστα τὸ εἰς τὴν τῆς πατρίδος σωτηρίαν καὶ αὐξήσιν ἀνῆκον καὶ ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν τῶν θεῶν τιμὴν. εἰ γὰρ ἐκλείποι τὸ γένος, τίς τοῖς θεοῖς θύσει; λύκοι τινὲς ἢ „ταυροκτόνων γένος λεόντων.“ Συμβέβηκε δὲ καὶ τὸν μὴ πεῖραν ἐσχηκότα γαμετῆς γυναικὸς καὶ τέκνων ἄγευστον εἶναι τῆς ἀληθινωτάτης καὶ γνησίου εὐνοίας. αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι φιλαίαι ἢ φιλοστοργαίαι ἐοίκασιν ταῖς τῶν ὀσπρίων ἢ τινων ἄλλων παραπλησίων κατὰ τὰς παραθέσεις μίξεσιν, αἱ δ' ἄνδρὸς καὶ γυναικὸς ταῖς δι' ὅλων κράσεσιν, ὡς οἶνος ὕδατι καὶ τοῦτο ἐπιμένει <ων> μίσγεται δι' ὅλων. οὐ γὰρ μόνον τῆς οὐσίας καὶ τῶν φιλάτων πᾶσιν ἀνθρώποις τέκνων καὶ τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν σωμάτων οὗτοι μόνον κοινωνοῦσι. καὶ κατ' ἄλλον δὲ τρόπον εἰκότως μεγίστη ἐστίν. αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι κοινωναίαι καὶ ἐτέρας τινὰς ἀποστροφὰς ἔχουσι. „ταύτας δ' ἀνάγκη πρὸς μίαν ψυχὴν βλέπειν“ (Eur. Med. 247) τὴν τοῦ ἀνδρός (προστίθεται γὰρ <οὔ> τῷ ἢ οὕτω πατρός καὶ μητρός μὴ ἀγνώμονος) ἕνα <τε> τοῦτον σκοπὸν τοῦ βίου ποιεῖσθαι καὶ τέλος, τούτῳ ἀρέσκειν, αὐτῶν τῶν γονέων ἐκατέρων παραχωρούντων ἐκουσίως τὰ πρῶτα τῆς εὐνοίας ἀπονέμειν τὴν μὲν τῷ ἀνδρί, τὸν δὲ τῇ γυναικί. οὐκ ἀπείρως δὲ τῆς πρὸς γυναῖκα συμβιώσεως καὶ ὁ Εὐριπίδης εἰς ταῦτα ἀποβλέψας καὶ ἀποθέμενος τὴν ἐν τῷ γράφειν μισογυνίαν ταῦτ' εἴρηκεν· (Phrixii frg. 819 N.) γυνὴ γὰρ ἐν νόσοις καὶ κακοῖς πόσει ἡδιστόν ἐστι, δώματ' ἦν οἰκῇ καλῶς, ὀργὴν τε πράυνουσα καὶ δυσθυμίας ψυχὴν μεθιστᾷ· ἡδὺ κάπταται φίλων. τυγχάνει δὲ καὶ ἡρώϊκόν τὸ πράγμα· νῦν δ' ἐν ἐνίαις πόλεσιν ἅμα τῇ ἄλλῃ τῇ καθεστῶσῃ ἐκλύσει καὶ ἀναρχίᾳ καὶ τῇ ἐπὶ τὸ καταφερές <καὶ> ῥάθυμον ἐπικλίσσει καὶ τὸ γαμεῖν τῶν χαλεπωτάτων εἶναι δοκεῖ τὸν δ' ἥθεον <βίον> , ἐξουσίαν διδόντα πρὸς ἀκολασίαν καὶ ποικίλων ἡδονῶν ἀπόλαυσιν ἀγεννῶν καὶ μικροχαρῶν, ἰσόθεον νομίζουσι, τὴν δὲ [πρὸς] τῆς γυναικὸς εἴσοδον οἰονεῖ τινος φρουρᾶς εἰς πόλιν εἰσα-

63 (50) γαγῆν. ἔοικε μέντοι δύσκολος ἐνίοις ὁ μετὰ γυναικὸς φαίνεσθαι βίος διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἄρχειν ἄλλ' ἡδονῆς δούλους εἶναι· καὶ τοὺς μὲν ὑπὸ τοῦ κάλλους τεθηρευμένους, τοὺς δ' ὑπὸ τῆς προικὸς, τὰ μὲν ἐπ' αὐτῇ ἐκουσίως καταχαρίζεσθαι τῇ γυναικί καὶ μὴ διδάσκειν περὶ οἰκονομίας μηδὲν μηδὲ περὶ αὐξήσεως οἴκου μηδὲ τίνος ἕνεκα συνεληλύθασιν, μηδὲ περὶ θεῶν <καὶ> εὐσεβείας καὶ δεισιδαιμονίας καλὰς δόξας ἐμποιεῖν, μηδὲ τὸ τῆς τρυφῆς ὀλέθριον παριστάναι μηδὲ τὸ ἀχάριστον τῶν ἡδονῶν, μηδὲ ἐθίζειν ἀτενίζειν εἰς τὸ ἔμπροσθεν τοῦ βίου καὶ πᾶν τὸ μέλλον ὀρθῇ τῇ γνώμῃ ἐκλογίζεσθαι, μηδὲ αὖ τυφλῶς καὶ ἀσκέπτως εὐελπιν εἶναι, [μηδ'] ὅτι ἐὰν ὁ ἀνὴρ βουλευθῇ, δύναται πάντως γενέσθαι ὧν ἐπιθυμεῖ, καὶ μὴ πρὸς τῷ παρόντι μόνῳ γίγνεσθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν συνεπιβλέπειν τὸ πόθεν καὶ πῶς καὶ εἰ σωτηρίως καὶ εἰ συμφερόντως εἰς τὰ ὅλα. ἐπεὶ καὶ εἴ τις ταῦτα καὶ τὰ ἄλλα τὰ καλῶς τεθεωρημένα καὶ παραγγελλόμενα παρὰ τοῖς φιλοσόφοις δύναται πράττειν, ἐν ἃν τῶν ἡδίστων καὶ κουφότατον εἶναι βάρος γαμετῇ γυνὴ δόξειε. ὁμοιότατον γὰρ ἐστίν ὡς εἴ τις μίαν ἔχων χεῖρα ἐτέραν ποθεῖν προσλάβοι ἢ ἕνα πόδα ἔχων ἕτερον ἀλλαχόθεν κτήσαιτο. ὡς γὰρ οὗτος πολὺ ἂν ῥᾶον καὶ βαδίσαι οὐ θέλοι κάπελάσαι καὶ προσαγάγοιτο, οὕτως ὁ γυναῖκα εἰσαγαγόμενος ῥᾶον ἀπολήψεται τὰς κατὰ τὸν βίον σωτηρίους καὶ συμφερούσας χρείας. ἀντὶ γοῦν δύο ὀφθαλμῶν χρῶνται τέσσαρσι καὶ ἀντὶ δύο χειρῶν ἐτέραις τοσαύταις, αἷς καὶ ἀθρόως πράττοι ἂν <καὶ>

ῥᾶον τὸ τῶν χειρῶν ἔργον. διὸ κἂν εἰ αἱ ἕτεραι κάμνοιεν, ταῖς ἐτέραις αὖ θεραπεύοιτο καὶ τὸ σύνολον δύο γεγονώς ἀνθ' ἑνὸς μᾶλλον ἢ ἐν τῷ βίῳ κατορθοίη. διόπερ τὸν νομίζοντα τὴν εἴσοδον τῆς γυναικὸς καταβαρύνειν τὸν βίον καὶ δυσκίνητον ποιεῖν ὅμοιον <οἶμαι> πάσχειν, ὡς εἴ τις πλείονας πόδας κωλύοι προσλαβεῖν, ἴν' ἐὰν πολὺ δέῃ βαδίζειν μὴ ἐφελκώμεθα πολλούς, ἢ τῷ πλείονας χεῖρας κτωμένων μέμφοιτο· ὅταν γάρ τι δέῃ πράττειν ἐμποδίσσεται ὑπὸ τοῦ πλήθους αὐτῶν. κατὰ ταῦτα γὰρ καὶ εἴ τις προσλάβοι οἶον ἑαυτὸν ἕτερον (οὐθὲν γὰρ διοίσει εἴτε θῆλυ τοῦτό ἐστιν εἴτε ἄρρεν), πολὺ ἐλαφρότερον καὶ εὐκοπώτερον πάντ' ἢ πρᾶξειεν τὰ ἔργα. φιλαγάθῳ <δ'> ἀνδρὶ καὶ θέλοντι σχολὴν ἄγειν ἢ περὶ τοὺς λόγους ἢ τὰ πολιτικὰ ἔργα ἢ ἄμφω ταῦτα, καὶ τελείως τοῦτο ἀμετάθετόν ἐστιν. ὅσω γὰρ μᾶλλον αὐτὸς ἀπὸ τῆς οἰκονομίας ἀπέστραπται, τοσούτῳ μᾶλλον τὴν διαδεξιμένην τὴν <δι> οἴκησιν παραληπτέον καὶ περὶ τὰ ἀναγκαῖα ἑαυτὸν ἀπερίσπαστον <ποιητέον>. οὐ κακῶς καὶ ὁ κωμικὸς ἐπιτέμνει <τὸ> σχολαστὴς ἐστὶ· δεῖ δ' οἶμαι γαμεῖν τὸν ἐπιμελῆ καὶ δυνατόν οἰκονομεῖν ὄχλον πλείω, ἐπιφωνήσας τὸν ἀμελῆ μᾶλλον, ἐπιθυμοῦντα δὲ σχολῆς, ἴν' ἔχων οἰκονόμον ἀδεῶς περιπατῇ.

- ⁶⁴ Athen. VIII p. 3460. καίτοι γε Ἀντίπατρος ὁ Ταρσεύς, ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς, ἐν τετάρτῳ περὶ δεισιδαιμονίας λέγεσθαί φησι πρὸς τινων ὅτι Γάτις ἢ τῶν Σύρων βασίλισσα οὕτως ἦν ὀψοφάγος ὥστε κηρῦξαι ἄτερ Γάτιδος μηδένα ἰχθὺν ἐσθίειν· ὑπ' ἀγνοίας δὲ τοὺς πολλοὺς αὐτὴν μὲν Ἀταργάτιν ὀνομάζειν, ἰχθύων δὲ ἀπέχεσθαι.
- ⁶⁵ Athenaeus XIV p. 643f. ἡμεῖς δὲ ἃ μετεγράψαμεν ὀνόματα πλακούντων, τούτων σοι καὶ μεταδώσομεν, οὐχ ὡς τοῦ <ὑπ'> Ἀλκιβιάδου πεμφθέντος Σωκράτει [δὲν] Ξανθίππης καταγελασάσης ὁ Σωκράτης „οὐκοῦν, ἔφη, οὐδὲ σὺ μεθέξεις τούτου.“ (τοῦτο δὲ ἱστόρησεν Ἀντίπατρος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Ὀργῆς) ἐγὼ δέ, φιλοπλάκουντος ὦν, οὐκ ἂν περιεῖδον τὸν θεῖον ἐκεῖνον ἐξυβριζόμενον πλακοῦντα.
- ⁶⁶ Plutarchus de Stoic rep. cp. 4. Καὶ μὴν Ἀντίπατρος ἐν τῷ περὶ τῆς Κλεάνθους καὶ Χρυσίππου διαφορᾶς ἱστόρηκεν, ὅτι Ζήνων καὶ Κλεάνθης οὐκ ἠθέλησαν Ἀθηναῖοι γενέσθαι, μὴ δόξωσιν τὰς αὐτῶν πατρίδας ἀδικεῖν.
- ⁶⁷ Philodemus περὶ τῶν φιλοσόφων col. VII (VH 1 VIII) διὰ τῶν κατὰ (τὴν π)ολιτείαν ἀπ(ό)ρων καὶ ἂν ... ὡς ἀρέσκοντα καταχωρίζει· καὶ Ἀντίπατ(ρ)ος ἐν τῷ (ι) κατὰ τῶν αἰρέσεων τῆς τε τοῦ Ζήνωνος(ς) μιμνήσκεται πολιτείας κα(ι) τῆς τοῦ Διογένους δ(ό-)ξης ἢν κα(τ)εχώρισεν ἐν τῇ πολιτείᾳ, τ(ῇ)ς ἀπαθείας καταπλη(θυ-)νόμενος αὐτ(οῦ) αἱ ι ... τινες· ἀλλ' οὐκ ἔστ(ιν) ἢ πολιτεία) τοῦ Σι(ν)ωπέως .. ἀλλ' ἐτέ(ρου τι)νός